

Nr 327.

Av herr **Holmgren**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition, nr 50, angående försvarsväsendets ordnande.*

I Kungl. Maj:ts proposition nr 50 sid. 237—239 återgives i huvudsak underofficerssakkunnigas yttrande och förslag beträffande utbildningen av sjömanskårens manskap. I fråga om underofficersskolan föreslås härvid bland annat (sid. 238 och 239 jämf. med underofficerssakkunnigas yttrande och förslag, sid. 46):

dels att undervisningen skall så bedrivas, att för däcksavdelningens elever med undantag av artillerimatrosor fullständig styrmansexamen kan vid skolan avläggas;

dels att för artillerimatrosor undervisningen i navigation m. m. så bedrives, att skepparexamen av 1. klass kan av dem vid skolan avläggas, med rättighet för vederbörande att i anslutning till underofficersskolan genomgå en frivillig kurs för avläggande av fullständig styrmansexamen;

dels ock att underofficersskolans högre klass avslutas för maskinavdelningen under senare hälften av juni men för övriga avdelningar, således även för däcksavdelningen, i slutet av april, varigenom undervisningstiden för maskinavdelningen blir 15 månader 20 dagar men för däcksavdelningen 14 månader.

Kungl. Maj:t har funnit de principer för manskapsutbildningen vid flottan, som av de senast tillkallade sakkunniga sålunda framlagts, ändamålsenliga och genomförbara med avseende å såväl kostnaderna som personalbehovet.

Marinmyndigheterna hade i denna fråga framhållit bland annat, att en utsträckning av underofficersskolan under maj—juni jämväl för artillerimatrosorna skulle medgiva ett framförande av dessa till ett kunskapsmått, motsvarande styrmansexamen, samt att ett dylikt utsträckande av tiden i underofficersskolan för däcksavdelningen tillhörande övriga yrkesgrenar måste anses högeligen önskvärt för att till denna tid förlägga de praktiska navigeringsövningarna i ändamål att fullt säkerställa denna personals styrmanskompetens. Detta skulle emellertid, enligt myndigheternas uppfattning, kräva någon ökning i antalet korpraler, tillhörande däcksavdelningen.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 20 till 1924 års riksdag (sid. 457) anföres beträffande underofficersskolan bland annat följande:

”Personaltillgången under sommarhalvåret synes medgiva, att undervisningen i den ena av sekundofficersskolans båda klasser kan fortgå under maj och juni månader åtminstone för artillerimatrosor och eldare, vilket är nödvändigt, för att dessa elevers utbildning skall motsvara styrmans-examen respektive maskinistexamen av 1. klass. Skulle ersättningspersonalen icke i full utsträckning behöva tagas i anspråk, torde sekundofficersskolan jämväl för övriga yrkesgrenar kunna utsträckas över sagda månader, vilket marinmyndigheterna av vissa skäl ansett vara önskvärt.”

Förlängning av den åt högre klassen vid underofficersskolan för däcksavdelningen anslagna tiden till omkring den 20 juni eller till samma tidpunkt, som av underofficerssakkunniga föreslagits för maskinavdelningen, torde således icke vara omöjlig att åvägabringa. Den omständigheten, att innevarande års försvarsproposition upptager 190 elever i underofficersskolan mot föregående års 240, vilket motsvarar en minskning av elevantalet från 21 % till 18 % av hela antalet korpraler, synes vara ägnad att ytterligare underlätta den ifrågasatta utökningen av undervisningstiden. I särskild motion har jag föreslagit viss ökning bland annat av sjömanskåren. Ett bifall till denna motion möjliggör förlängning av underofficersskolan.

För artillerimatroserna skulle det på så sätt bliva möjligt att uti underofficersskolan införa obligatorisk styrmansutbildning, vilket vore av väsentlig betydelse såväl för artillerikonstaplarnas användbarhet såsom vakt-havande styrmän och båtbefälhavare som för åstadkommande av önskvärd enhetlighet i utbildningen uti allmän fartygstjänst inom underofficerskårens däcksavdelning. Härigenom skulle också undervisningen i navigation m. m. — såsom skolsakkunniga föreslagit — kunna anordnas gemensamt för däcksavdelningens samtliga yrkesgrenar, vilket ur praktiskt synpunkt måste anses innebära en avsevärd fördel. Därjämte kunde de för styrmanstjänsten synnerligen värdefulla navigeringsövningarna ombord på sätt, som hittills visat sig ändamålsenligt, förläggas i omedelbar anslutning till underofficersskolan å lämplig tid under maj och juni månader samt bedrivs under ledning av skolans informationspersonal. Nämnda övningar utgöra en *praktisk* tillämpning av de i underofficersskolan inhämtade kunskaperna i navigation och sjömanskap, och det är fördenskull av väsentlig betydelse för styrmansutbildningen såväl att tillräcklig tid anslås för deras utförande som att de förläggas till lämplig årstid.

Den åsyftade förlängningen av undervisningstiden komme slutligen att bidra till förverkligande av önskemålet om fullständig likvärdighet med realskolexamen i ämnena matematik, fysik och kemi, svenska, engelska och geografi.

Med stöd av vad sålunda anförts, får jag hemställa,

att riksdagen i fråga om underofficersutbildningen vid flottan måtte besluta:

att undervisningstiden i högre klassen vid underofficers-

skolan för däcksavdelningen utsträcker till omkring den 20 juni;

att undervisningen i underofficersskolan så ordnas, att fullständig styrmansexamen kan vid skolan avläggas av elever inom däcksavdelningens samtliga yrkesgrenar, således även av artillerimatrosar; samt

att navigeringsövningar för underofficersskolans elever av däcksavdelningen förläggas till lämplig tid under maj och juni månader 7. utbildningsåret.

Stockholm den 21 mars 1925.

Bj. Holmgren.
